

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/323/2021
Identifikačné číslo spisu:	7207205839
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7207205839.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Brňáka a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. Ivana Rumanu, v spore žalobcov 1/ R. T. a 2/ E. T., oboch bývajúcich v P., Q. č. XX, zastúpených advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Košice, Čajakova č. 5 proti žalovanej S. L. - ITALIA STYLE NÁBYTOK, miesto podnikania v Košiciach, Janigova č. 3, IČO: 34 740 040, zastúpenej advokátkou JUDr. Martinou Gombosovou, Košice, Floriánska 16, o vrátenie kúpnej ceny 6 132,01 eura s príslušenstvom oproti vydaniu vecí, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 23C/41/2007, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. októbra 2020 sp. zn. 3Co/214/2019, takto

rozhodol:

Dovolenie žalobcov 1/ a 2/ z a m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) ostatným rozsudkom z 18. júna 2019 č. k. 23C/41/2007-785 zamietol žalobu a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Na základe vykonaného dokazovania, v znení aj v konaní vypracovaných viacerých znaleckých posudkov a podaných stanovísk znalkýň, vec právne posúdil podľa § 588 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 616 OZ, § 619 ods. 1 OZ, § 622 OZ a § 623 ods. 1, 2 OZ a dospel k záveru, že žaloba žalobcov 1/ a 2/ (ďalej spolu aj „žalobcovia“) je nedôvodná. Prvostupňový súd sa stotožnil so závermi znaleckých posudkov Ing. N. a Ing. P. (prezentovaných na pojednávaniach), ktoré uviedli, že inkriminované škvrny (vady), ktoré viedli žalobcov k odstúpeniu od zmluvy, nesúviseli s (ne)kvalitou materiálu, ale s neprimeraným zásahom do povrchovej úpravy sedacej súpravy. Preto pokiaľ žalobcovia odstúpili od zmluvy pre výskyt týchto škvŕn, podľa názoru súdu im toto právo nevzniklo, keď neboli v príčinnej súvislosti s kvalitou materiálu (usne) použitého na výrobu sedacej súpravy. V skutočnosti išlo o dve škvrny, čo deklarovala aj žalobkyňa 2/ vo svojej výpovedi na pojednávaní 29. októbra 2007. Uvedené škvrny, pre ktoré žalobcovia odstúpili od zmluvy, a ktoré vznikli v záručnej dobe, sa plynutím

času nijako nezmenili a nesúviseli ani s ďalšími škvrnami, ktoré vznikli po záručnej dobe. Následne prvostupňový súd vysvetlil, prečo sa priklonil k znaleckým posudkom Ing. N. a Ing. P. a aké výhrady mal k posudkom znalkýň F. L. a Ing. L. (bod 51 odôvodnenia prvostupňového rozsudku).

1.2. V ďalšom sa prvostupňový súd vyjadril aj k situácii, „ak by boli reklamované škvrny dôsledkom vadnosti použitého materiálu" a dospel rovnako k záveru, že ani v tomto prípade by právo na odstúpenie od zmluvy v zmysle § 623 ods. 1 OZ žalobcom nevzniklo. Z povahy vady predanej veci pri úvahe, že išlo o nekvalitnú useň použitú na výrobu sedacej súpravy, ktoré sa prejavila vznikom škvrn (ako vady neodstrániteľnej) by žalobcom svedčalo (iba) právo podľa § 623 ods. 2 OZ, resp. pri závere o odstrániteľnej vade len právo podľa § 623 ods. 1 vety druhej OZ. Aj keď v zhode posudkami znalkýň (Ing. N., Ing. P. a L.) inkriminované škvrny predstavovali neodstrániteľné, resp. vady ťažko odstrániteľné vady, na vznik práva na odstúpenie od zmluvy musí ísť o takú neodstrániteľnú vadu, ktorá bráni riadnemu užívaniu veci, ako veci bez vady; toto právne posúdenie vychádza predovšetkým z účelu, ktorému predaná vec slúži (R 22/1983). Znalkyne Ing. N. a Ing. P. zhodne uviedli, že uvedená vada sa prejavila len v estetickom vzhľade sedacej súpravy. Podľa prvostupňového súdu sa potom ani nijakým spôsobom neznížila funkčnosť a využitie sedacej súpravy tak, že by žalobcovia nemali možnosť naďalej užívať sedaciu súpravu na účel, na ktorý má svojou povahou slúžiť, a ktorý je nepochybne zrejмый. Uvedené potvrdzovala aj skutočnosť, že sedacia súprava plnila svoj účel aj po zistení týchto vád, čo potvrdili aj samotní žalobcovia, ktorí ju naďalej užívali. Argumentácia, že ju užívali len preto, že žalovaná ju od nich odmietla po odstúpení od zmluvy prevziať, za týchto okolností podľa názoru prvostupňového súdu neobstoí, keďže to, že možno žalobcovia jej ďalšie užívanie „prehodnotili", nebolo preto, že by nebola na tento účel spôsobilá.

1.3. O trovách konania rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keďže vo veci nevyplynuli žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali prípadnú aplikáciu ust. § 257 CSP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd") na odvolanie žalobcov rozsudkom zo 14. októbra 2020 sp. zn. 3Co/214/2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil žalovanej priznal náhradu odvolacích trov.

2.1. Odvolací súd uviedol, že prvostupňový súd správne zistil skutkový stav veci ak dospel k záveru o nezodpovednosti žalovanej za vadu veci predanej v obchode a rovnako aj správne právne vec posúdil v znení citovaných zákonných ustanovení o danosti objektívnej zodpovednosti predávajúceho. Dôvody napadnutého rozsudku považoval za vecne správne, presvedčivé, podrobné a zákonu zodpovedajúce a na tieto v celom rozsahu poukázal (§ 387 ods. 2 CSP).

2.2. Odvolací súd ďalej poukázal na to, že súd prvej inštancie konštatoval odlišnosť záverov znaleckých posudkov Ing. F. N., F. L., Ing. J. P., výsluchov znalkýň a odborného stanoviska Ing. L., pričom vychádzal z posudkov Ing. N. a Ing. P., ktoré obsahovali zistenie, že príčinou vzniku vady bol neprimeraný zásah do povrchovej úpravy sedacej súpravy počas jej užívania žalobcami, resp. že vytýkané škvrny nie sú prejavom vadnosti materiálu použitého pri výrobe sedacej súpravy. Ďalšie dva dokumenty - znalecký posudok F. L. a odborné stanovisko Ing. L. pri závere o vadnosti použitého materiálu vychádzali z celkového stavu sedacej súpravy, avšak až po uplynutí záručnej doby. Dôvodom odstúpenia od zmluvy, čo nepochybne vyplývalo z reklamácie a listu o odstúpení od zmluvy, boli škvrny v roku 2005 až 2006, a nie stav sedacej súpravy v nasledujúcich rokoch, ktorý sa postupne menil a vyvíjal. Neskorší stav po uplynutí záručnej doby, keďže len v záručnej dobe predávajúci zodpovedá za vlastnosti predanej veci, nemohol byť dôvodom, pre ktorý žalobcovia v súčasnosti odôvodňovali odstúpenie od zmluvy. Pokiaľ sa potom v čase vypracovania znaleckých posudkov zmenil stav sedacej súpravy v podobe stierania povrchovej úpravy sedacej súpravy, avšak odlišným spôsobom od dvoch škvrn, ktoré boli predmetom posúdenia, a ktoré žalobcovia sami označovali za dôvod odstúpenia od zmluvy, táto okolnosť na posúdenie dôvodnosti odstúpenia od zmluvy a nárokov z tohto vyplývajúcich nemala vplyv, s čím sa stotožnil aj odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP. (Aj) podľa názoru odvolacieho súdu škvrny, pre ktoré žalobcovia odstúpili od zmluvy, a ktoré vznikli v záručnej dobe, sa užívaním sedacej súpravy nijako nezmenili, boli izolované, bez prepojenia na „škvrny" v podobe postupného stierania povrchovej úpravy v podstatne väčšom rozsahu tak, ako to bolo zrejмый z jednotlivých posudkov, a ktorých vznik po záručnej dobe popisujú žalobcovia, a ktoré sa prejavili časom, užívaním sedacej súpravy. Skutočnosť, že pre záver o zásahu do sedacej súpravy, sa nepodarilo zistiť, akým spôsobom škvrny v záručnej dobe vznikli, nebola pre toto konanie podstatná; podstatným bolo zistenie,

že vznik týchto škvrn nesúvisel s (ne)kvalitou materiálu. Preto pokiaľ žalobcovia odstúpili od zmluvy pre výskyt týchto škvrn, podľa názoru súdu im toto právo nevzniklo, keďže neboli v príčinnej súvislosti s kvalitou materiálu (usne) použitého na výrobu sedacej súpravy, berúc zreteľ aj na objektívnu zodpovednosť predávajúceho.

2.3. Odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalobcov, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť žalovanej, ale nakoľko výsledkami znaleckých dokazovaní znalkyne N. a znalkyne P. bolo preukázané, že škvrny, ktorých sa odstúpenie žalobcov týka, nepramenili z kvality materiálu (usne) použitého na výrobu sedacej súpravy, keďže zo záverov znaleckého posudku Ing. J. P. č. XX/XXXX. vyplynulo, že poškodenie vzniklo neprimeraným zásahom do usňového potahu sedacej súpravy, ktorá je plne funkčná, pričom ide len o estetické vady s tým, že predmetom odstúpenia boli len dve škvrny, čo rovnako z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, t.j. prvá škvrna na podrúčke kresla a druhá škvrna na pravom podsedačku dvojsedačky, ktoré nevznikli pri bežnom používaní sedacej súpravy, ale neprimeraným zásahom do usňového potahu sedacej súpravy, tak žalovaná nenesie objektívnu zodpovednosť za vznik týchto väd na sedacej súprave, čím ani nezodpovedá za škvrny, ktoré vznikli počas používania sedacej súpravy v záručnej lehote z dôvodu vadnosti materiálu, nakoľko z výsledkov vykonaného dokazovania opak preukázaný nebol. Nakoľko žalobcovia v konaní nepreukázali, aby vada sedacej súpravy spočívala vo vadnosti materiálu, alebo bola spôsobená výrobcom, prípadne žalovanou, ale poškodenie vzniklo neprimeraným zásahom do usňového potahu sedacej súpravy, tak žalovaná, aj keď má objektívnu zodpovednosť v spore, nenesie zodpovednosť za vznik vady veci predanej v obchode, tak ako to aj správne konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku.

2.4. V neposlednom rade odvolací súd uviedol, že sa rovnako stotožňuje s vyjadrením žalovanej, že protokol o výstupnej kontrole bol v danej veci bezpredmetný, nakoľko v konaní nebola preukázaná zodpovednosť žalovanej titulom prevozu, alebo vady vzniknutej u žalovanej, keďže po zakúpení sedacej súpravy žalobcovia nezistili na sedacej súprave žiadne chyby, ale až po uplynutí niekoľkých mesiacov s tým, že v konaní bolo preukázané, že poškodenie vzniklo neprimeraným zásahom do usňového potahu sedacej súpravy, za čo jednoznačne nenesie zodpovednosť žalovaná a to ani titulom objektívnej zodpovednosti.

2.5. Nakoľko v odvolacom konaní bola žalovaná plne úspešná, odvolací súd jej priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške priznaného nároku na náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. V polemike z dôvodmi uvedenými odvolacím súdom uviedli, že od zmluvy odstúpili z dôvodu väd, ktoré sa vyskytli v rámci záručnej doby, a teda nie (ďalších) väd, ktoré boli zistené po jej uplynutí. Rovnako vo všetkých záveroch znaleckých dokazovaní boli objektivizované dve škvrny, ktoré sa vyskytli ešte v záručnej lehote, pričom spor sa viedol v tom, čo zapríčinilo vznik týchto objektivizovaných škvrn. Oba nižšie súdy však odpoveď na túto otázku nepovažovali za podstatnú pre svoje rozhodnutie. „Žalobcovia v konaní preukázali (aj znaleckým skúmaním), že vznik škvrn v záručnej dobe bol spôsobený nekvalitou materiálu“. Odvolací súd vôbec nereagoval na nimi v odvolaní uvádzaný „judikát R 12/1989, podľa ktorého zodpovednosť za vadu veci predanej v obchode je objektívna teda pre vznik sa nevyžaduje porušenie právneho predpisu, ani zavinenie predávajúceho a je založená na princípe tzv. zákonnej záruky. Zákonnú zodpovednosť predávajúceho za vady veci predanej v obchode nemožno vylúčiť ani obmedziť. Zodpovednosť za vady je zodpovednosťou, ktorá vzniká pri porušení povinnosti vykonať službu riadne, a to nezávisle od zavinenia“. Ďalej poukázali na dovolacie rozhodnutie sp. zn. 5Cdo/269/2008 [podobne český najvyšší súd 33Cdo/896/2010 („táto zodpovednosť má povahu objektívnej zodpovednosti. Zodpovednosť predávajúceho sa vzťahuje na vady, ktoré existovali v dobe uzavretia kúpnej zmluvy i keď vyšli najavo až dodatočne“)]. Ďalej uviedli, že „odvolací súd považoval vady, ktoré viedli k odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcov, za vady, ktoré nenarúšajú funkčnosť sedacej súpravy, ale ich považoval len za vady estetické“. K tomu uviedli, že „za vadu veci podľa § 597 OZ sa považuje neexistencia takej vlastnosti veci, ktorá sa pri veci určitého druhu, veku a ceny všeobecne predpokladá a v dôsledku ktorej je možnosť využitia veci podstatne znížená (ZSP č. 40/1996)“. V ich prípade sa žalobcovia domnievali, že „že predmetná sedacia súprava s koženým povrchom, ktorá je talianskej výroby, bude minimálne po dobu trvania záručnej doby slúžiť na sedenie, ale aj bude vyzeráť reprezentatívne a to práve s

prihliadnutím na svoju cenu a deklarovanú kvalitu, pôvod nevynímajúc". V tomto ohľade poukázali na judikát R 22/1983 „podľa ktorého za faktickú vadu veci môže byť považovaný aj nedostatok vlastností alebo prejavu, ktorá sa pri veciach daného druhu predávaných v obchode všeobecne predpokladajú, pričom nie je rozhodujúce, či konkrétna vada bráni riadnemu užívaniu predanej veci ako veci bez vady". Podľa ich názoru odvolací súd nepostupoval (ani) v súlade s týmto judikátom. V neposlednom rade dovolatelia namietali nedostatok dôvodov (nepreskúmateľnosť) napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré „pôsobí ako celok nepresvedčivo, zmätočne a napadnuté rozhodnutie je preto nepreskúmateľné a nezákonné.". Navrhli, aby dovolací súd zrušil napadnuté odvolacie rozhodnutie, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal im náhradu dovolacích trov.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žiadala dovolanie odmietnuť. V podstatnom poukázali na správnosť právnych záverov nižších súdov. Uviedla, že odvolací súd v bode 26 odôvodnenia nepopiera objektívnu zodpovednosť za vady predanej veci, ale tvrdí, že žalobcovia nepreukázali, že vada/vady sedacej súpravy ku dňu odstúpenia od zmluvy bola takou vadou, za ktorú by žalovaná zodpovedala. K odstúpeniu od zmluvy došlo posledný deň dvojročnej lehoty a objektívnu zodpovednosť treba posudzovať v stave a za vady, ktoré žalobcovia uviedli v odstúpení (išlo o dve škvrny). Preto nebolo možné odstúpiť od zmluvy v zmysle § 623 ods. 1 OZ („pre väčší počet väd"), kde sa súdnou praxou ustálil počet 3 väd (R 22/1983). V zhode s názorom nižších súdov žalobcovia nepreukázali ku dňu odstúpenia od zmluvy vady spočívajúce v okolnostiach, za ktoré zodpovedá žalovaná (vada materiálu alebo vada spôsobená výrobcom), išlo o vady spôsobené neprimeraným zásahom do poľahu sedacej súpravy (bod 27 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). Neobstojí preto ani poukaz na R 12/1989 a 5Cdo/269/2008, nakoľko odvolací súd nerozporoval objektívnu zodpovednosť predávajúceho za vady predanej veci, ale svoje rozhodnutie založil na tom, že nebolo v konaní žalobcami preukázané, že išlo o vadu, za ktorú zodpovedá žalovaná.

4.1. Žalobcovia v reakcii na vyjadrenie žalovanej zotrvali na dovolacích dôvodoch. Zvýraznili svoje námietky k záverom súdu o tom, že nebolo podstatné podrobiť prieskumu aj vznik týchto škvŕn ale iba to, že škvrny nie sú výsledkom nekvalitne spracovanej sedačky. V tomto ohľade súdy vôbec neprihliadali na tvrdenia Ing. Valentovej, ktorá konštatovala, že spracovanie sedačky ako aj technická dokumentácia prislúchajúca nie sú dostatočné. Ak sa súd obmedzil iba na konštatovanie toho, že predmetné škvrny sú iba vadami estetického rázu a zároveň konštatoval, že za takéto vady žalovaný nezodpovedá aj keď je v zmysle Občianskeho zákonníka za vady dodaného tovaru v záručnej dobe zodpovedný na princípe objektívneho zavinenia, rozhodnutia súdov potom trpia logickou vadou.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je sčasti prípustné vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP, avšak nie je dôvodné.

6. Vzhľadom na obsah podaného dovolania (bod 3) dovolací súd už na tomto mieste považuje za potrebné uviesť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má síce dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov

a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takéto vady v prejednávanej veci nezistil (viď nižšie).

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

7.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

8. Najvyšší súd (aj) s použitím interpretačného pravidla uvedeného v čl. 11 ods. 1 Základných princípov a § 124 ods. 1 CSP ustálil, že žalobcovia v podanom dovolaní v prevažnom rozsahu rozporovali proces dokazovania, jeho hodnotenie a zistený skutkový stav nižšími súdmi (bod 3) v tom zmysle, že ak by nižšie súdy vnímali skutkový stav a niektoré dôkazy cez prizmu ich argumentácie, potom by bola ich žaloba o vrátenie kúpnej ceny oproti vydaniu veci oprávnená. V tejto súvislosti tiež namietali nedostatok dôvodov (nepreskúmateľnosť) napadnutého odvolacieho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou (nepresvedčivosťou) napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018 a 5Cdo/57/2019).

9. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. V prípade ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej

stránke a j odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Napriek istej skôr štylistickej nepresnosti odvolacieho súdu, na ktorú poukazovali aj dovolatelia v súvislosti s bodmi 20 a 23 odôvodnenia odvolacieho súdu bolo nepochybné, že nižšie súdy považovali za nosné dôvody, pre ktoré došlo k zamietnutiu žaloby (prvostupňový súd) resp. bol prvostupňový rozsudok potvrdený (odvolací súd), že inkriminované vady (škvrny) na žalobcami zakúpenom tovare nesúviseli s vadou materiálu alebo s vadou spôsobenou výrobcom (či žalovanou), ale s neprimeraným zásahom do povrchovej úpravy sedacej súpravy a preto nebolo možné odstúpiť od zmluvy v zmysle § 623 ods. 1 OZ. Najvyšší súd v tomto ohľade poukazuje aj na podrobné vysvetlenie prvostupňového súdu, prečo sa priklonil k znaleckým posudkom Ing. N. a Ing. P. a prečo neakceptoval posudky znalkýň F. L. a Ing. L. (bod 51 odôvodnenia prvostupňového rozsudku). Nad rámec týchto nosných dôvodov, skôr na posilnenie celkovej presvedčivosti súdneho rozhodnutia, nižšie súdy sa vyjadrili aj k hypotetickej situácii, „ak by boli reklamované škvrny dôsledkom vadnosti použitého materiálu“ (najmä bod 1.2.) v tom smere, že ani v takomto prípade, by žalobcom v okolnostiach posudzovanej veci nesvedčalo právo na odstúpenie od zmluvy a vysvetlili aj prečo (pozri najmä bod 1.2.). Dovolatelia preto neodôvodne argumentovali, že je rozhodnutia nižších súdov sú neodôvodnené (nepreskúmateľné). Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

10. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnostnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd došiel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). V neposlednom rade dovolací súd uvádza, že pokiaľ žalobcovia podaným dovolaním brojili proti skutkovému stavu zistenému nižšími súdmi, ani namietaná okolnosť nedostatočne zisteného skutkového stavu v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Navyše je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v zásade nepatrí ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

11. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľmi namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP dovolací súd pristúpil k posúdeniu ich dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP

12. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

12.1. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

13. Aj keď prísne formálne vzaté dovolatelia riadnym spôsobom nesformulovali právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe odvolacieho súdu (pozri bod 3), v dôsledku dovolateľmi namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 2 CSP) pripustil najvyšší súd vecný prieskum nosných právnych záverov odvolacieho súdu, rešpektujúc zároveň ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil odvolací súd. Priesak dovolacích výhrad žalobcov k nesprávne právne posúdeniu veci odvolacím súdom bolo možné identifikovať (§ 124 ods. 1 CSP) najmä vo vzťahu k tvrdeniam dovolateľov o objektívnej zodpovednosti predávajúceho za inkriminované vady, v ktorej súvislosti poukázali aj súdne rozhodnutia

(R 12/1989, 5Cdo/269/2008).

14. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio iuris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*questio facty*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Najvyšší súd opakovane uvádza, že nesprávnosť právneho posúdenia veci nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

15. Podľa § 623 ods. 1 OZ ak ide o vadu, ktorú nemožno odstrániť a ktorá bráni tomu, aby sa vec mohla riadne užívať ako vec bez vady, má kupujúci právo ... od zmluvy odstúpiť. Tie isté práva prislúchajú kupujúcemu, ak ide síce o odstrániteľné vady, ak však kupujúci nemôže pre opätovné vyskytnutie sa vady po oprave alebo pre väčší počet väd vec riadne užívať.

16. Predmetom konania pred nižšími súdmi bolo posúdenie žalobcami v záručnej dobe uplatneného práva zo zodpovednosti za vady vo vzťahu k žalovanej, a to v zmysle ich jednostranného listinného prejavu z 10. mája 2006, ktorým oznámili žalovanej zrušenie (odstúpenie od) zmluvy o zhotovení veci na zákazku z dôvodu vady na sedacej súprave, ktorú nemožno odstrániť, a ktorá bránila tomu, aby sa vec mohla riadne užívať ako vec bez vady. Nižšie súdy po vykonaní rozsiahleho dokazovania, ktoré sa nevyhlo aj znaleckým rozpornostiam dospeli k záveru o neopodstatnenosti žaloby z dôvodu, že v okolnostiach posudzovanej veci nebolo možné odstúpiť od zmluvy v zmysle § 623 ods. 1 ZP. Nosné dôvody zamietnutia žaloby spočívali v právnom závere, že inkriminované vady (škvryny) na žalobcami zakúpenej sedacej súprave nesúviseli s vadou materiálu alebo s vadou spôsobenou výrobcom (či žalovanou), ale s neprimeraným zásahom do povrchovej úpravy sedacej súpravy. Navyše namietané vady sa prejavili len v estetickom vzhľade sedacej súpravy, a teda nebránili riadnemu užívaniu veci, ako bez vady, a teda nijakým spôsobom neznížili funkčnosť a využitie sedacej súpravy tak, že by žalobcovia nemali možnosť túto naďalej užívať na účel, na ktorý má svojou povahou slúžiť (pozri body 1 a 2). Výslovené právne závery podľa názoru najvyššieho súdu nie sú ani arbitrárne, ani celkom zjavne neodôvodnené a boli ustálené právne konformným spôsobom (z hľadiska hmotného i procesného práva).

17. Pokiaľ žalobcovia opakovane argumentovali objektívnou zodpovednosťou predávajúceho za inkriminované vady (bod 3 a 13) odvolací súd túto (aj) odvoláciu argumentáciu zobral na zreteľ (bod 24 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia) v tom smere, že nebola podstatná „pokiaľ žalobcovia odstúpili od zmluvy pre výskyt týchto škvŕn, podľa názoru súdu im toto právo nevzniklo, keďže neboli v príčinnej súvislosti s kvalitou materiálu (usne) použitého na výrobu sedacej súpravy“. Rovnaký názor zdieľa aj dovolací súd. Objektívna zodpovednosť predávajúceho by mohla mať svoj význam napr. pre účely domáhania sa náhrady škody, ale nie pri skúmaní, či reklamovaná vada má takú povahu, ktorá je pre uplatnenie kupujúcim zvoleného práva (odstúpenie od zmluvy) vyžadovaná. Preto boli bez právneho významu aj odkazy žalobcov na R 12/1989, 5Cdo/269/2008, od ktorých sa odvolací súd vo svojich nosných záveroch neodklonil.

18. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolatelia aj v tejto časti dovolania neopodstatnene uvádzali dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, majúci za to, že odvolací súd sa pri riešení otázky nerešpektovania právneho inštitútu objektívnej zodpovednosti predávajúceho odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

19. V neposlednom rade najvyšší súd dodáva, že ostatná dovolacia argumentácia žalobcov bola (iba) v polohe polemiky s právnymi závermi odvolacieho (prvostupňového) súdu, spochybňovania správnosti jeho rozhodnutia, kritiky prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci, či skutkových

otázok. Uvedená argumentačná poloha nezodpovedá kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

20. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd preto ich nedôvodné dovolanie zamietol podľa § 448 CSP.

21. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Dovolací súd preto priznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcom v plnom rozsahu.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.